

11AB

3583

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

22 ΦΕΒ. 2011

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2011

ΠΡΟΣ:**Τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
κα. Τ. Μπιρμπίλη**

Σύμφωνα με την επιστολή της ΜΚΟ «ΩΡΙΩΝ», σχετικά με την προώθηση του νομοσχεδίου για την Βιοποικιλότητα. Όπως επισημαίνεται στην επισυναπτόμενη επιστολή, η συγκεκριμένη ΜΚΟ εκφράζει την αντίθεσή της στον τρόπο που έγινε η διαβούλευση επί των ρυθμίσεων του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Μάλιστα, επισημαίνει ότι η ηγεσία του Υπουργείου, πριν φέρει διορθωμένο στην ολομέλεια της Βουλής το σ/ν για τη βιοποικιλότητα, οφείλει: (α) να προβεί σε προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού που θα είναι σε θέση να αξιολογεί τις προτάσεις των οικολογικών οργανώσεων αλλά και να εξασφαλίζει τα δικαιώματα και τη συναίνεση των πολιτών που επηρεάζονται άμεσα από αυτές, (β) να εξασφαλίσει πρώτα την αποζημίωση στο ακέραιο των ιδιοκτητών γης εντός περιοχών Natura των οποίων η περιουσία θα υποβαθμιστεί από τις αλλαγές σχετικά με τη δυνατότητα δόμησης, (γ) να αναθεωρήσει και επικαιροποιήσει το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών της χώρας με βάση τις πραγματικές ανάγκες προστασίας και τις επιταγές της επιστήμης (και όχι τις προσταγές του οικολογικού λόμπι) και (δ) να προχωρήσει στους απαραίτητους περιορισμούς για την εκτός σχεδίου δόμηση στις προστατευόμενες περιοχές έχοντας εξασφαλίσει με τις δύο παραπάνω ενέργειες την απαραίτητη κοινωνική συναίνεση.

Ο Αναφέρων Βουλευτής**Λευτέρης Αυγενάκης**

Προς:

- Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, κ.Φίλιππο Πετσάλνικο
- Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Κοινοποίηση:

- Υπουργό ΠΕΚΑ, κ.Τίνα Μπιρμπίλη
- Μέσα μαζικής ενημέρωσης
- Κινηγетικές κλπ οργανώσεις
- Κινηγ.περιοδικά και ιστοσελίδες
- Επαγγελματίες του κινηγ.χώρου
- Μέλη και φίλοι του Ωριώνα

Θέμα: Προστασία βιοποικιλότητας ή βιομηχανία παραγωγής περιβαλλοντικών μελετών;

Αξιότιμοι κύριοι/κυρίες,

Η ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), στον ενάμιση χρόνο που πέρασε από την ίδρυσή του, συνεργάστηκε σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα με μία συγκεκριμένη «ομάδα» περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) στις νομοπαρασκευαστικές διαδικασίες που έλαβαν χώρα στο διάστημα αυτό. Παράλληλα, απαξίωσε συστηματικά την καθ' ύλη αρμόδια Δασική Υπηρεσία, τα σχετικά Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας, αρκετές περιβαλλοντικές οργανώσεις που δεν ανήκουν στην παραπάνω «ομάδα» και τους εκάστοτε φορείς και ιδιώτες που σχετίζονται ή επηρεάζονται άμεσα από τις διατάξεις των νομοθετημάτων.

Σε δύο από τα σημαντικότερα σχέδια νόμου που κατέθεσε μέχρι σήμερα το ΥΠΕΚΑ, αυτό για το πράσινο ταμείο (έχει ψηφιστεί) και αυτό για τη βιοποικιλότητα (υπό ψήφιση) δεν υπάρχει καμία αναφορά στους παραπάνω φορείς. Αντίθετα, προβλέπονται ρητά θέσεις και αξιώματα για μέλη περιβαλλοντικών ΜΚΟ οι οποίες, όπως έχουμε αναφέρει και στο παρελθόν, δεν ελέγχονται θεσμικά και δεν είναι γνωστά τα στοιχεία από τη δράση τους τόσο σε οικονομικό όσο και σε επιστημονικό επίπεδο. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι οργανώσεις αυτές, επιδοτούνται από την ΕΕ και από εθνικούς πόρους με ιδιαίτερα μεγάλα κονδύλια για την υλοποίηση μελετών και προγραμμάτων αμφίβολης επιστημονικής αξίας.

Οι συγκεκριμένες οργανώσεις προτείνουν το χαρακτηρισμό ολόενα και περισσότερων περιοχών ως «προστατευόμενων» χωρίς στην ουσία να υπάρχει η δυνατότητα αξιολόγησης αυτών των προτάσεων από πλευράς ΥΠΕΚΑ λόγω έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού. Παρά τη διαπιστωμένη έλλειψη ειδικών επιστημόνων όμως, το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δεν δίστασε να υιοθετήσει με συνοπτικές διαδικασίες και χωρίς ουσιαστική αξιολόγηση τον κατάλογο με τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας που πρότειναν στελέχη της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, αυξάνοντας έτσι την έκταση του δικτύου Natura στο πρωτοφανές για τα Ευρωπαϊκά δεδομένα ποσοστό του 30% της Ελληνικής γης.

Στη συνέχεια, κατοχύρωσε νομοθετικά την εκπόνηση διάφορων «μελετών» ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση σχεδόν κάθε ανθρώπινης παρέμβασης στις «προστατευόμενες περιοχές». Μέσα από αυτές τις μελέτες εισρέουν προφανώς σημαντικά κονδύλια στα ταμεία των γνωστών ΜΚΟ. Αυτό αποδεικνύεται με την προσφάτως (11/2010) κατατεθείσα Κοινή Υπουργική Απόφαση με τίτλο «Καθορισμός Μέτρων Ειδικής Προστασίας, Διατήρησης και Αποκατάστασης των Ειδών και των Ενδιαιτημάτων/Οικοτόπων της Άγριας Ορνιθοπανίδας στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» όπου διαβάζουμε:

Το περιεχόμενο και οι προδιαγραφές της «Προκαταρκτικής Ορνιθολογικής Μελέτης (ΠΟΜ)», της «Ειδικής Ορνιθολογικής Μελέτης (ΕΟΜ)» και της «Ορνιθολογικής Έκθεσης (ΟΕ)», περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ. Οι εν λόγω ορνιθολογικές μελέτες προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των προβλεπόμενων στις σχετικές διατάξεις της υπ. Αριθ. 11014/703/2003 ΚΥΑ, Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Ε.Ε.), Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και Περιβαλλοντικών Εκθέσεων (Π.Ε.), που απαιτούνται για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των αιτούμενων έργων ή δραστηριοτήτων. Με απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ είναι δυνατόν να συμπληρώνονται και να εξειδικεύονται το περιεχόμενο και οι προδιαγραφές των αναφερόμενων στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσης ορνιθολογικών μελετών.

Τα παραπάνω είναι προφανές πως οφείλονται στη «δράση» της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και τις πιέσεις τις οποίες ασκεί στο Υπουργείο ως ο μοναδικός φορέας που (φαινομενικά τουλάχιστον) ασχολείται με τα πουλιά στην Ελλάδα. Αυτές οι πιέσεις, όπως μπορεί να διαπιστώσει κανείς στα σχετικά δελτία τύπου στην ιστοσελίδα της Οργάνωσης, φτάνουν σε επίπεδο απειλών για προσφυγές στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια αλλά και σε ύβρες κατό των Ελλήνων Βουλευτών σε περίπτωση που δε «συνταχθούν» με τις προτάσεις της. Τη διαπίστωση αυτή βασίζουμε στο γεγονός πως δεν προβλέπεται στα νομοσχέδια του ΥΠΕΚΑ η εκπόνηση μελετών για άλλες κατηγορίες της άγριας πανίδας πλην αυτής των πτηνών. Η προστασία δηλαδή των θηλαστικών, των ερπετών, των αμφιβίων κλπ, δεν θεωρείται ισότιμη με αυτήν των πτηνών, παρά το γεγονός πως στις παραπάνω κατηγορίες ζώων περιλαμβάνονται πλήθος σπάνιων και απειλούμενων ειδών. Πρόκειται για ένα πρωτοφανή «ρατσισμό» που κατοχυρώνεται θεσμικά από το ΥΠΕΚΑ σε ό,τι αφορά τη διαχείριση της άγριας πανίδας στις προστατευόμενες περιοχές της χώρας μας.

Αντιλαμβάνεται και ο πλέον αδαής πως υπό αυτές τις συνθήκες, οι περιβαλλοντικές ΜΚΟ έχουν κάθε λόγο να επιθυμούν να χαρακτηριστεί το σύνολο της χερσαίας και υδάτινης έκτασης της χώρας ως προστατευόμενης. Αυτό θα έδινε στα στελέχη τους (ενεργά και ανεξαρτητοποιημένα, κοινοπραξίες κλπ) τη δυνατότητα να εκπονούν συστηματικά μελέτες και προγράμματα αγνώστου - αμφίβολου ποιότητας τα οποία δεν συνδέονται απαραίτητα με την προστασία της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος.

Τα παραπάνω διαμορφώνουν το πλαίσιο για την «απρόσκοπτη ανάπτυξη» της εγχώριας «βιομηχανίας εκπόνησης περιβαλλοντικών μελετών» σε πλήρη αντίθεση με τα όσα χαρακτηριστικά δήλωσε στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2011 στη Βουλή ο Πρωθυπουργός κ.Γ.Παπανδρέου:

"Πώς να έχουμε ανάπτυξη, για να πάρω ένα παράδειγμα, όταν έχουμε το μεγαλύτερο αριθμό περιβαλλοντικών μελετών ανά κάτοικο στην Ευρώπη, δηλαδή του μέσου όρου, με 320 φακέλους ανά εκατομμύριο κατοίκων, με τη δεύτερη χώρα να έχει μόλις 60 μελέτες; Παράγουμε δηλαδή πολύ αέρα, αλλά δεν προστατεύουμε καθόλου το περιβάλλον."

Είναι προφανές το γεγονός πως η ηγεσία του ΥΠΕΚΑ εκφράζει ακριβώς αυτό που αναφέρει ο Πρωθυπουργός ως αρνητική πρωτιά της Ελλάδας. Δίνει δηλαδή ιδιαίτερη βαρύτητα στον χωρίς συγκεκριμένα κριτήρια χαρακτηρισμό προστατευόμενων περιοχών και στη θεσμική κατοχύρωση της εκπόνησης διάφορων «περιβαλλοντικών μελετών». Δε συμβαίνει το ίδιο και σε ότι έχει να κάνει με αρκετούς τομείς που θεωρούνται θεμελιώδεις για την προστασία της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος, όπως είναι:

1. Η εξασφάλιση πόρων και η σύσταση ειδικού επιστημονικού φορέα για την άμεση έναρξη συστηματικής και διαρκούς καταγραφής και παρακολούθησης των διαφόρων ειδών χλωρίδας και πανίδας και των ενδιαιτημάτων τους.
2. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παραπάνω καταγραφής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο και η σύνταξη επικαιροποιημένων καταλόγων με τα είδη προτεραιότητας ανά κατηγορία.
3. Η συσχέτιση των παραπάνω αποτελεσμάτων με την υφιστάμενη κατάσταση στο επίπεδο της προστασίας και διαχείρισης.
4. Η αναθεώρηση του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών με κατάργηση όσων δεν πληρούν πλέον τους σκοπούς ίδρυσης και λειτουργίας τους και η θέσπιση νέων εκεί που κρίνεται απαραίτητο. Μόνο έτσι θα είναι ρεαλιστική, αποδοτική και λιγότερο σπάταλη η λήψη και εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων.
5. Ο επιστημονικά τεκμηριωμένος προσδιορισμός των απειλών που υφίστανται τα είδη προτεραιότητας και τα φυσικά ενδιαιτήματά τους.
6. Ο επιστημονικά τεκμηριωμένος προσδιορισμός των ενδεδωμένων μέτρων προστασίας που πρέπει να ληφθούν για τον περιορισμό της επίδρασης των παραπάνω απειλών.
7. Ο διάλογος με τις τοπικές κοινωνίες και τους διάφορους χρήστες που ενδέχεται να επηρεάζονται από την εφαρμογή των παραπάνω μέτρων και η εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για τα αντισταθμιστικά οφέλη, όπου αυτά κριθούν απαραίτητα.
8. Η εξασφάλιση πόρων για την εφαρμογή και την παρακολούθηση - επόπτευση της αποτελεσματικότητας των διαχειριστικών μέτρων, αλλά και για τη φύλαξη των προστατευόμενων περιοχών η οποία σήμερα είναι ανύπαρκτη από θεσμικής πλευράς.
9. Η αξιοποίηση, σε επίπεδο συνεργασίας, όλων των φορέων, θεσμικών (Υπουργεία) και μη, που σχετίζονται ή επηρεάζονται άμεσα από τα διαχειριστικά μέτρα για τη μέγιστη δυνατή επιτυχία της εφαρμογής τους.

Τα παραπάνω θεωρούμε πως θα έπρεπε να αποτελούν τη βάση σε κάθε διάλογο σχετικά με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου για τη βιοποικιλότητα. Αντίθετα, το όριο αρτιότητας για δόμηση αναδείχθηκε σε σχεδόν αποκλειστικό κριτήριο στη διαδικασία αξιολόγησής του. Η μετατόπιση του κέντρου βάρους στο σχετικά διάλογο, από την προστασία της βιοποικιλότητας στην αρτιότητα των οικοπέδων, εκτιμούμε πως σφειλείται κατά κύριο λόγο στην απουσία εξειδικευμένου προσωπικού στο Υπουργείο και την απαξίωση των αρμόδιων υπηρεσιών που θα μεριμνούσαν τόσο για την προστασία της φύσης όσο και για τις ανθρώπινες δραστηριότητες μέσα σ' αυτή. Οι περιβαλλοντικές ΜΚΟ αντίθετα, που αποτελούν τους κύριους εισηγητές στα νομοσχέδια του ΥΠΕΚΑ (μέσα από τις «περιφερικές» ομάδες εργασίας που συστήνονται με εντολή αποκλειστικά της κας Μπιρμπίλη όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα), αντιλαμβάνονται την προστασία της φύσης ως απομόνωσή της από τον άνθρωπο, και δεν δίνουν σημασία στην αρχή της αναλογικότητας και στα αντισταθμιστικά οφέλη που πρέπει να έχει κάθε περιοριστική διάταξη. Πρόκειται προφανώς για μια προσέγγιση αντιεπιστημονική αλλά και ανεφάρμοστη στην πράξη.

Στο κοινό δελτίο τύπου που εξέδωσε σχετικά η ομάδα περιβαλλοντικών ΜΚΟ (που είχε εισηγηθεί από τον Οκτώβριο του 2009 το σχέδιο νόμου για τη βιοποικιλότητα) γίνεται λόγος για «ιστορική ντροπή» των Βουλευτών σε περίπτωση που δεν ψηφίσουν την πρόταση για απαγόρευση δόμησης σε οικοπέδα έκτασης μικρότερης των 10 στρεμμάτων εντός περιοχών Natura. Για το ότι δεν προβλέπονται αποζημιώσεις για τους μικροϊδιοκτήτες γης, ή για τις «ύποπτες» μεθόδους με τις οποίες χαρακτηρίστηκε το 30% της Ελληνικής γης ως «προστατευόμενη» μετά από αδιαφανείς σε μερικές περιπτώσεις αναθέσεις «μελετών» στα στελέχη τους, δεν έχουν να δηλώσουν κάτι.

Θεωρούμε πως η ηγεσία του ΥΠΕΚΑ, πριν φέρει διορθωμένο στην ολομέλεια της Βουλής το σ/ν για τη βιοποικιλότητα, σφειλεί:

1. Να προβεί σε προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού που θα είναι σε θέση να αξιολογεί τις προτάσεις των οικολογικών οργανώσεων αλλά και να εξασφαλίζει τα δικαιώματα και τη συναίνεση των πολιτών που επηρεάζονται άμεσα από αυτές.
2. Να εξασφαλίσει πρώτα την αποζημίωση στο ακέραιο των ιδιοκτητών γης εντός περιοχών Natura των οποίων η παρουσία θα υποβαθμιστεί από τις αλλαγές σχετικά με τη δυνατότητα δόμησης.
3. Να αναθεωρήσει και επικαιροποιήσει το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών της χώρας με βάση τις πραγματικές ανάγκες προστασίας και τις επιταγές της επιστήμης (και όχι τις προσταγές του οικολογικού λάμπι).
4. Να προχωρήσει στους απαραίτητους περιορισμούς για την εκτός σχεδίου δόμηση στις προστατευόμενες περιοχές έχοντας εξασφαλίσει με τις δύο παραπάνω ενέργειες την απαραίτητη κοινωνική συναίνεση.

Για τον Ωρίωνα.
Με σεβασμό.

Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Χριστοδουλάκης

Ο Γ.Γραμματέας

Νίκος Παπαϊωάννου